

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 29/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om intressebevakningsfullmakt och till lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 maj 2006 en proposition med förslag till lag om intressebevakningsfullmakt och till lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet (RP 52/2006 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Markku Helin, justitieministeriet
- utvecklingschef Tuija Kanerva-Niemi och regeringsråd Leena Lehtonen, inrikesministeriet
- tingsdomare Heli Lehto-Kinnunen, Vanda tingsrätt

- förvaltningsrättssekreterare Tuomas Salo, Tavastehus förvaltningsdomstol
- häradsskrivare Pirjo Halonen, magistraten i Esbo
- häradsskrivare Eila Keränen, magistraten i Uleåborg
- häradsskrivare Sirpa Grönlund, magistraten i Vasa
- intressebevakningsombud Kati Lammi, Alzheimer centralförbundet
- advokat Hilikka Salmenkylä, Finlands Advokatförbund
- professor Urpo Kangas.

Dessutom har Bankföreningen i Finland lämnat skriftligt utlåtande.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om intressebevakningsfullmakt. Med hjälp av en intressebevakningsfullmakt kan en person i förväg ordna skötseln av sina angelägenheter för den händelse att han eller hon senare på grund av sjukdom eller psykiska störningar eller av någon annan orsak förlorar förmågan att sköta sina angelägenheter själv.

Det är fullmaktsgivaren själv som bestämmer vilka ärenden som fullmakten ska gälla. Fullmäktigen kan ges rätt att företräda fullmaktsgi-

varen både i dennes ekonomiska angelägenheter och i frågor som gäller hans eller hennes person. Fullmakten ska upprättas skriftligen i samtidig närvaro av två ojäviga vittnen. När fullmaktsgivaren blivit i huvudsak oförmögen att sköta de angelägenheter som fullmakten gäller, kan fullmäktigen be förmyndarmyndigheten fastställa fullmakten. Fullmakten träder i kraft när förmyndarmyndigheten har fastställt den.

Enligt förslaget skall förmyndarmyndigheten övervaka fullmäktigens verksamhet. Fullmakts-

givaren kan genom bestämmelser i fullmakten i vissa avseenden själv bestämma hur mycket fullmäktigens verksamhet ska övervakas. Om fullmaktsgivaren så beslutar, kan de bestämmelser i lagen om förmyndarverksamhet vilka gäller behovet av tillstånd för rättshandlingar som företas för huvudmannens räkning och skyldigheten att redovisa för skötseln av uppdraget till förmyndarmyndigheten tillämpas på fullmäktigen.

I propositionen föreslås dessutom ändringar i lagen om förmyndarverksamhet. Förmyndarmyndighetens behörighet utvidgas enligt förslaget till att omfatta ärenden som gäller ändring av intressebevakarens uppdrag, förordnande om att uppdraget ska upphöra och skiljande av intressebevakaren från uppdraget på hans eller hennes egen begäran. I propositionen föreslås också att bestämmelserna om sökande av ändring i förmyndarmyndighetens beslut i ärenden som gäller förordnande av intressebevakare ska ses över. I stället för att anföra besvär hos förvaltningsdomstol ska man enligt förslaget föra ärenden av detta slag till tingsrätten för prövning. Bestämmelserna om intressebevakarens jävighet preciseras och de bestämmelser som gäller förmyndarmyndighetens tillstånd för rättshandlingar som intressebevakaren företar ses över så att tillstånd krävs bland annat om intressebeva-

karen har för avsikt att bevilja penninglån av huvudmannens medel. I syfte att jämma ut förmyndarmyndigheternas arbete på ett ändamålsenligt sätt föreslås ett bemyndigande enligt vilket det genom förordning av inrikesministeriet kan föreskrivas att i förordningen namngivna förmyndarmyndigheter ska överföra granskningsuppgifter för att skötas av andra förmyndarmyndigheter. Dessutom föreslås vissa andra smärre ändringar i lagen.

I propositionen föreslås också smärre ändringar i de bestämmelser i rättegångsbalken och förvaltningsprocesslagen vilka gäller domstolens rätt att på tjänstens vägnar förordna en intressebevakare för en part i en rättegång.

Lagarna föreslås träda i kraft cirka sex månader efter det att de har antagits och blivit stadfästa. I lagen om förmyndarverksamhet föreslås dock att bestämmelsen med bemyndigandet att genom förordning utfärda bestämmelser om överföring av granskningsuppgifter ska träda i kraft så snart som möjligt efter det att lagen har antagits och blivit stadfäst. Också de föreslagna ändringarna i rättegångsbalken och förvaltningsprocesslagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att lagarna har antagits och blivit stadfästa.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet förordar lagförslagen med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Allmän bedömning av propositionen

I propositionen föreslår regeringen en lag om intressebevakningsfullmakt. Det är fråga om ett helt nytt rättsligt institut i Finlands rättsordning. Det huvudsakliga syftet med reformen är att en person med rättskapacitet på förhand ska kunna ordna skötseln av sina angelägenheter i handel-

se av sjukdom, psykiska störningar eller någon annan orsak som leder till att han eller hon förlorar förmågan att sköta sina angelägenheter själv. Intressebevakningsfullmakten kan jämföras med det förordnande av intressebevakare som för närvarande är möjligt med stöd av lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). Rent principiellt skiljer sig intressebevakningsfullmakten dock på ett betydande sätt från förordnande av intressebevakare eftersom den som ger en intressebevakningsfullmakt själv i stället för en domstol förordnar dels den person som ska sköta hans eller hennes angelägenheter och bestämmer vilka angelägenheter fullmakten gäller. Genom en intressebevakningsfullmakt kan

givaren alltså utsträcka verkningarna av sin självständiga viljeyttring också till en sådan tid när han inte annars längre är förmögen att sköta sina angelägenheter eller styra om dem. Detta nya rättsliga instrument bidrar alltså till att förstärka den enskilda individens självbestämmanderätt.

Ett intressebevakningsbemyndigande är till sin karaktär en privaträttslig viljeyttring, vilket även framgår av namnet. Men fullmakten träder i kraft först när förmyndarmyndigheten, dvs. magistraten har fastställt den. I lagförslaget ges magistraten också andra uppgifter som syftar till att övervaka fullmaktgivarens agerande. Övervakningsskyldigheten har emellertid inte utformats på ett sådant sätt att den skulle fördunkla betydelsen av den personliga förtroendefulla relationen vid verkställandet av fullmakten som är en väsentlig del av detta fullmaktsinstitut. Övervakningsskyldigheten inbegriper även en bestämmelse enligt vilken magistraten separat ska fastställa återkallelse av en intressebevakningsfullmakt om bemyndigandet redan har satts i kraft. Avsikten med bestämmelsen är att skydda fullmaktsgivaren dels mot missbruk från den befullmäktigades sida, dels från sådana åtgärder som fullmaktsgivaren av oförstånd vidtar och som strider mot hans eller hennes egna intressen. Utskottet anser att man i lagförslaget på ett lämpligt sätt har kunnat förena kontrollelement från det allmännas sida som överensstämmer med intressebevakningsfullmaktens privaträttsliga grunddrag.

Av propositionsmotiven (s. 4) framgår att antalet intressebevakningsuppdrag visar en stadigt ökande trend. I tingsrätterna slutbehandlades 2000 ca 5 500 ärenden som gällde förordnande av intressebevakare med anledning av försvagat psykiskt tillstånd. År 2005 var motsvarande siffra redan 6 000. Det står även klart att befolkningen blir allt äldre och att befolkningsstrukturen även inom överskådlig framtid ökar antalet äldre personer i relation till den övriga befolkningen. Av Statistikcentralens befolkningsstatistik framgår att 13,5 procent av befolkningen var över 65 år 1990 och att denna andel 2005 uppgick till 16 procent. Denna utveckling antas bli

allt snabbare för enligt prognosen för 2020 uppgår andelen 65-åringar av befolkningen redan till 23 procent. Samtidigt stiger den förväntade livslängden. Sammantaget innebär detta att antalet personer med försvagad rättshandlingsförmåga ökar. Man har gjort bedömningen att det i Finland för närvarande finns ungefär 110 000 lindrigt, medelsvårt eller svårt dementa personer och att 11 000 personer årligen insjuknar i någon demenssjukdom.¹

Med hänvisning till det som anförs ovan påpekar lagutskottet att propositionens lagförslag om intressebevakningsfullmakt är synnerligen behövligt. Utskottet anser att propositionen är omsorgsfullt beredd och innefattar ett förslag till ett helt nytt rättsinstrument genom vilket enskilda individer kan bereda sig på de problem som följer av åldrandet och att det även finns vägande samhällsskäl för att ta i bruk detta instrument, i synnerhet mot bakgrunden av befolkningens åldersstruktur.

I detta sammanhang understryker utskottet även att det är skäl att informera aktivt om den nya möjligheten. Utskottet anser att det vore skäl att ta fram en särskild guide där regleringens huvuddrag presenteras och ges anvisningar för hur var och en kan utnyttja den nya lagen på ett sätt som passar de egna behoven bäst.

Fullmäktiges person

Enligt lagförslag 1 om intressebevakningsfullmakt ska fullmäktigen vara en namngiven person. En juridisk person kan inte vara fullmäktig. Utskottet har dryftat om denna begränsning är motiverad men kommit fram till att det kan ställa sig bakom den lösning regeringen föreslår i lagförslaget. Enligt utskottet är det fråga om ett basalt avgörande kring ett nytt rättsligt institut som kan ändras endast efter noggrann beredning och utredningsarbete i samband med beredningen. Det är uppenbart att vilka som helst juridiska personer inte skulle kunna uppträda som full-

¹ jfr. Mäki-Petäjä-Leinonen, Anna — Juva, Kati — Pirttilä, Tuula: Dementoituvan ihmisen oikeudellinen toimintakyky ja sen lääketieteellinen arviointi, Lakimies 6/2006, s. 942 och där angivna källor.

mäktige utan exempelvis sådana som redan omfattas av ett särskilt övervakningssystem och som därmed redan representerar en viss tillförlitlighet såsom advokatbyråer och kreditinrättningar. Möjligheten att utse juridiska personer till fullmäktige skulle enligt utskottets bedömning också kräva speciallagstiftning, åtminstone när det gäller jävsfrågor och arrangemang när den juridiska personen eventuellt upplöses. Eftersom det ännu inte finns empirisk kunskap om användningen av intressebevakningsfullmakten och olika behov i samband med den finns det inte heller några skäl att i detta skede anse att den avgränsning regeringen gör i sin proposition skulle vara ett problem med avseende på hur väl regleringen kommer att fungera. Utskottet påpekar att den föreslagna lagen gör det möjligt för fullmaktsgivaren att göra ett avtal med en depositionsbanksnotariatsavdelning om skötseln av fullmaktsgivarens egendom och genom en intressebevakningsfullmakt ge fullmäktigen behörighet att övervaka hur banken sköter sitt uppdrag.

Lagutskottet påpekar ändå att justitieministeriet när det följer hur den nya lagen genomförs i praktiken ska fästa särskilt avseende också vid om tillämpningserfarenheterna tyder på ett behov att justera regleringen så att också en juridisk person kunde utses till fullmäktig.

Utskottsbehandlingen aktualiserade också frågan om intressebevakningsfullmakten alltid ska anvisas en namngiven fullmäktig "eller order". Av lagförslaget framgår visserligen att fullmaktsgivaren kan utse en ersättare för fullmäktigen för det fall att fullmäktigen tillfälligtvis har förhinder. Fullmaktsgivaren kan också utse en fullmäktig i andra hand om förhindret blir bestående. Det kan finnas fler andrahandsfullmäktige. Enligt lagförslaget är det också möjligt att förordna någon att sköta fullmäktiges uppgifter under den tid den egentlige fullmäktige har förhinder. Utskottet anser att bestämmelserna i tillräcklig utsträckning säkerställer kontinuitet i fullmäktigeuppdraget.

Utskottet påpekar emellertid att den möjlighet som fullmäktige ges att i framtiden förordna någon i sitt ställe också är förenat med principi-

ella problem. I propositionsmotiven påpekas i många sammanhang att intressebevakningsfullmakten uttryckligen bygger på ett personligt förtroende mellan fullmaktsgivaren och fullmäktigen. Denna utgångspunkt harmonierar inte helt med möjligheten för fullmäktigen, när fullmaktsgivaren eventuellt redan har förlorat sin rättshandlingsförmåga, att överföra uppgifter som fullmaktsgivaren har givit honom på en annan person, som fullmaktsgivaren eventuellt inte hade godkänt om han hade haft kvar sin rättshandlingsförmåga fullt ut. Fullmäktigens rätt att helt lösgöra sig från fullmaktsgivarens vilja blir särskilt problematisk när fullmakten har givits för att sköta angelägenheter som gäller fullmaktsgivarens person.

Utskottet understryker ändå också i detta sammanhang att intressebevakningsfullmakten är ett nytt rättsligt institut som hittills är helt oprövat. Det är därför skäl att i framtiden återkomma till denna del av regleringen och bedöma behovet av justeringar om det senare visar sig att kontinuiteten i intressebevakningen och dess funktion kräver det.

Detaljmotivering

1. Lag om intressebevakningsfullmakt

7 §. *Vittnesintyg.* I paragrafen föreskrivs om vittnesintyg. Enligt paragrafen 2 mom. ska vittnens intyg på fullmakten om att den upprättats i enlighet med 6 § 1 mom. anses trovärdigt, såvida det inte kommer fram omständigheter som minskar intygets trovärdighet.

I propositionsmotiven (s. 21/I) påpekas att vittnesintyget i praktiken har en stor betydelse bland annat för att förmyndarmyndigheten i ett ärende som gäller fastställande av en intressebevakningsfullmakt i regel i ett skriftligt förfarande skall ta ställning till huruvida fullmakten har upprättats på föreskrivet sätt. Med hänsyn till detta har de omständigheter som minskar vittnesintygets trovärdighet uttryckts något dunkelt i momentet. Med beaktande av att det kan ha förflutit en lång tid från det att vittnesintyget skrevs till att intressebevakningsfullmakten ska fast-

ställas kan intygets tillförlitlighet inte bestridas på basis av en ringa misstanke. Utskottet föreslår därför att slutet av momentet omformuleras så att intyget ges den betydelse som lagen avsett såvida det inte kommer fram omständigheter som minskar intygets trovärdighet. Det ska alltså alltid finnas någon konkret omständighet som misstanken om intygets riktighet baserar sig på.

10 §. Intressebevakningsfullmaktens ikraftträdande. I paragrafens 1 mom. ingår den grundläggande bestämmelsen om att intressebevakningsfullmakten träder i kraft först när förmyndarmyndigheten har fastställt den. I paragrafens 2 mom. ingår en bestämmelse om undantag från detta. Enligt detta moment kan fullmäktigen redan innan fullmakten har fastställts med stöd av den vidta åtgärder som är nödvändiga för att skydda fullmaktsgivaren mot skada.

Enligt propositionsmotiven (s. 22/II) är det fråga om att ge fullmäktige behörighet på förhand för det fall att fastställelseproceduren endast ligger i startgroparna samtidigt som fullmaktsgivares intressen förutsätter brådskande åtgärder som denne själv inte kan vidta. Enligt lagutskottets uppfattning är det skäl att i en lagbestämmelse entydigt binda den tidpunkt för när en behörighet av denna typ börjar vid en omständighet som kan konstateras klart. Å andra sidan är inte heller formuleringen "åtgärder som är nödvändiga" någon särskilt bra beskrivning av en exceptionell rätt att vidta åtgärder som gagnar fullmaktsgivaren och som kan anses vara brådskande för att skydda dennes intressen.

Med stöd av det som anförs ovan föreslår lagutskottet att momentet ändras så att fullmäktigen utan hinder av 1 mom. med stöd av fullmakten kan vidta åtgärder som är nödvändiga för att skydda fullmaktsgivaren mot skada.

11 §. Intressebevakningsfullmaktens upphörande. I paragrafens 1 mom. ingår en förteckning i tre punkter över de situationer då intressebevakningsfullmakten upphör att gälla. Enligt 1 punkten sker så när fullmakten återkallas och återkallelsen träder i kraft enligt 12 § 3 mom. Enligt

sistnämnda lagrum träder återkallelsen i kraft först efter att förmyndarmyndigheten har fastställt den om återkallelsen begärs först efter att intressebevakningsfullmakten har trätt i kraft.

Enligt utskottets mening framgår det inte helt klart att lagrummet gäller återkallelser som sker både innan fullmakten har fastställts och därefter och att slutet av meningen rent av uteslutande hänvisar till sistnämnda situation. För att förtydliga bestämmelsen föreslår utskottet att lagrummet omformuleras så att intressebevakningsfullmakten upphör att gälla när fullmakten återkallas och återkallelsen träder i kraft enligt 12 § 3 mom.

21 §. Förordnande av en intressebevakare att sköta fullmäktigens uppgifter. Utskottet har preciserat formuleringen i 1 mom. för att understryka att med domstol uttryckligen avses tingsrätten.

31 §. Fullmäktigens försäkran angående förteckningen. Utskottet har gjort en motsvarande precisering av paragrafen som i 21 § 1 mom.

44 §. Fullmaktsgivarens rättsinnehavares rätt till information. Av bestämmelsen framgår att när fullmaktsgivaren har avlidit har fullmaktsgivarens rättsinnehavare rätt att ta del av de uppgifter om fullmaktsgivaren som finns i förmyndarmyndighetens handlingar och som fullmaktsgivaren själv har rätt att få enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Enligt propositionsmotiven (s. 44 s.) har även en boutredningsman och testamentsexekutor motsvarande rätt att få information om dödsboet förvaltas av en sådan person. Utskottet föreslår att dessa personers rätt till information uttryckligen nämns i bestämmelsen. Detta är nödvändigt särskilt med beaktande av att en del av de uppgifter som avses i paragrafen kan vara sekretessbelagda.

Utskottet har även preciserat utskottsrubriken.

2. Lag om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

34 §. I paragrafens 1 mom. finns en förteckning över rättshandlingar som intressebevakaren inte har rätt att vidta på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd. Enligt punkt 13 i momentet får utan tillstånd bl.a. inte mot vederlag förvärfas i 2 § i lagen om värdepappersföretag (579/1996) avsedda investeringsobjekt eller andelar i sammanslutningar. Men i punkten finns också en förteckning över 7 undantag från förbudet. Enligt underpunkt e, som nu föreslås ändras, gäller förbudet inte förvärfv av andelar i en viss typ av placeringsfonder, om fondens kapital enligt dess regler till minst tre fjärdedelar placerats i sådana masskuldebrev eller värdepapper som avses i underpunkterna b och c.

Lagen om placeringsfonder (48/1999) ändrades genom en lag som trädde i kraft 2004. Lagen kompletterades då med en 71 a §. Enligt den nya paragrafen får ett fondbolag investera en placeringsfonds tillgångar i inlåning i kreditinstitut förutsatt att kreditinstitutet har sin hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetet. I lagen om förmyndarverksamhet föreslås nu att 34 § 13 punkten kompletteras med en ny underpunkt a, enligt vilken kreditinstitut som har koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet anses som en säker åtgärd i den bemärkelsen att intressebevakaren inte behöver tillstånd av förmyndarmyndigheten för att vidta den. En konsekvent reglering förutsätter att det är möjligt att förvärva andelar i sådana fondbolag utan förmyndarmyndighetens tillstånd. Lagutskottet föreslår därför att paragrafens 13 punkt underpunkt e kompletteras på motsvarande sätt.

47 a §. I paragrafen föreskrivs om överföring av granskningsuppgifter mellan förmyndarmyndigheter. Enligt 1 mom. föreskrivs närmare genom förordning av inrikesministeriet om vilka förmyndarmyndigheter som överför och tar emot granskningsuppgifter som avses i 56 §. I mo-

mentet räknas de omständigheter upp som kan regleras genom en sådan förordning.

Enligt lagutskottets uppfattning kan den föreslagna bestämmelsen till sitt syfte jämföras med en nyligen genomförd reform där det genom ändringar i registerförvaltningslagen (166/1996) samt vissa andra lagar blev möjligt för magistraterna att specialisera sig på vissa ärenden och att överföra andra till magistraten hörande ärenden för att skötas av en annan magistrat. Den nu föreslagna bestämmelsen är enligt utskottets uppfattning precis när det gäller tillämpningsområdet. Den är även rätt snäv eftersom den endast omfattar sådana granskningsuppgifter som nämns i bestämmelsen. Utskottet förordar den föreslagna möjligheten att överföra uppgifter. Däremot påpekar utskottet att god förvaltning innebär att såväl den förmyndarmyndighet som överför uppgifter som den som tar emot uppgifterna bereds tillfälle att bli hörda innan inrikesministeriet utfärdar en förordning som ligger till grund för överföringen.

När grundlagsutskottet behandlade ovan nämnda regeringsproposition om bestämmande av magistraternas behörighet ansåg utskottet i sitt utlåtande att de arrangemang som avsågs i lagförslaget inte avsåg överföring av behörighet utan endast uppgiftsreglering inom en och samma myndighet (GrUU 24/2006 rd). Grundlagsutskottet ansåg också att god förvaltning kräver att magistratens kunder får veta vilken magistrat som handlägger hans eller hennes ärende. Med hänvisning till detta föreslår lagutskottet att paragrafens 2 mom. kompletteras med en bestämmelse om att den berörda intressebevakaren ska informeras om överföringen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att i beslut av överföring av en granskningsuppgift inte får sökas ändring genom besvär. Enligt utredning till utskottet är avsikten inte att ett separat förvaltningsbeslut fattas om överföring av varje enskild granskningsuppgift. Det finns inte heller något behov av detta eftersom de på det sätt som ovan relateras närmast är fråga om intern uppgiftsfördelning inom en myndighet. Utskottet har därför strukit momentet såsom obehövligt.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår lagutskottet

att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar.

att lagförslag 3 och 4 godkänns utan ändringar och

Utskottets ändringsförslag**1.****Lag****om intressebevakningsfullmakt**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.	3 kap.
Allmänna bestämmelser	Intressebevakningsfullmaktens ikraftträdande, upphörande och återkallande
1—4 § (Som i RP)	10 §
2 kap.	<i>Intressebevakningsfullmaktens ikraftträdande</i>
Upprättande och utfärdande av en intressebevakningsfullmakt	(1 mom. som i RP) <i>Utan hinder av 1 mom. kan fullmäktigen efter att ha ansökt om fastställelse av fullmakten med stöd av den vidta åtgärder som är nödvändiga för att skydda fullmaktsgivaren mot skada.</i>
5 och 6 § (Som i RP)	11 §
7 §	<i>Intressebevakningsfullmaktens upphörande</i>
<i>Vittnesintyg</i>	En intressebevakningsfullmakt upphör att gälla
(1 mom. som i RP)	1) när fullmakten återkallas eller, om återkallelsen sker efter att fullmakten har trätt i kraft, när återkallelsen träder i kraft enligt 12 § 3 mom.,
Vittnenas intyg på fullmakten om att den upprättats i enlighet med 6 § 1 mom. skall anses trovärdigt, såvida det inte finns grundad anledning att ifrågasätta intygets trovärdighet.	(2 och 3 punkten som i RP) (2—5 mom. som i RP)
8 och 9 § (Som i RP)	

12 och 13 §
(Som i RP)

4 kap.

Fullmaktsgivarens och fullmäktigens ställning

14—20 §
(Som i RP)

21 §

Förordnande av en intressebevakare att sköta fullmäktigens uppgifter

Om fullmäktigen på grund av sjukdom eller jäv eller av någon annan orsak är tillfälligt förhindrad att sköta sitt uppdrag och fullmaktsgivaren inte har utsett en ersättare, kan *tingsrätten* eller, på fullmäktigens begäran, förmyndarmyndigheten förordna en intressebevakare att sköta fullmäktigens uppgifter. Intressebevakaren skall förordnas i enlighet med vad som i lagen om förmyndarverksamhet föreskrivs om förordnande av ställföreträdare för intressebevakaren.
(2 mom. som i RP)

22 och 23 §
(Som i RP)

5 kap.

Fastställelse och registrering av en intressebevakningsfullmakt och av dess återkallelse

24—28 §
(Som i RP)

6 kap.

Övervakning av fullmäktigens verksamhet

29 och 30 §
(Som i RP)

31 §

Fullmäktigens försäkran angående förteckningen

I den förteckning som avses i 30 § skall fullmäktigen försäkra att de uppgifter som han eller hon har lämnat är riktiga och att ingenting har utelämnats avsiktligt. *Tingsrätten* kan förplikta fullmäktigen att i *tingsrätten* styrka sina uppgifter under ed eller försäkran, om förmyndarmyndigheten kräver det.

32—37 §
(Som i RP)

7 kap.

Bestämmelser som hör till området för den internationella privaträtten

38—40 §
(Som i RP)

8 kap.

Särskilda bestämmelser

41—43 §
(Som i RP)

44 §

Fullmaktsgivarens rättsinnehavares och dödsboförvaltningens rätt till information

När fullmaktsgivaren har avlidit har fullmaktsgivarens rättsinnehavare rätt att ta del av de uppgifter om fullmaktsgivaren som finns i förmyndarmyndighetens handlingar och som fullmaktsgivaren själv har rätt att få enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). *Samma rätt har en boutredningsman eller testamentsexekutor som har fullmaktsgivarens dödsbo i sin förvaltning.*

45—50 §
(Som i RP)

2.

Lag

om ändring av lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 1 april 1999 om förmyndarverksamhet (442/1999) 74 § 2 mom.,
ändras 13 §, 15 § 2 mom., 16 § 2 mom., 32 §, 34 § 1 mom. 10, 11 och 13 punkten samt 2 mom.,
45 § 3 mom., 64 § 1 mom., 73 § 3 mom., 79 och 81 §, 83 § 1 mom., 85—88 § och 92 § 1 och 2 mom.
samt

fogas till 15 § ett nytt 3 mom., till 16 § ett nytt 3 mom., till 17 § ett nytt 4 mom. varvid nuvarande 4 mom. blir 5 mom., till lagen nya 17 a och 47 a §, till 73 § nya 4 och 5 mom., till 76 § ett nytt 2 mom., till 82 § ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 86 a § och 87 a § som följer:

2 kap.

(2 mom. som i RP)

Intressebevakare

13, 15—17, 17 a och 32 §
(Som i RP)

45 §
(Som i RP)

6 kap.

34 §

Om inte något annat bestäms i lag, har intressebevakaren inte rätt att på huvudmannens vägnar utan förmyndarmyndighetens tillstånd

Övervakning av intressebevakarens verksamhet

Tillsynsmyndighet

(10 och 11 punkten som i RP)

47 a §

13) bevilja penninglån eller mot vederlag förvärva i 2 § i lagen om värdepappersföretag (579/1996) avsedda investeringsobjekt eller andelar i sammanslutningar, med följande undantag:

(a—d underpunkt som i RP)

e) förvärva andelar i någon annan än en i underpunkt d avsedd placeringsfond, om fondens kapital enligt fondens regler till minst tre fjärdedelar placerats i sådana *insättningar*, masskuldebrev eller värdepapper som avses i underpunkterna a, b och c,

(f och g underpunkt som i RP)

Om det för att fördela arbetet jämnt mellan förmyndarmyndigheterna är ändamålsenligt, kan det genom förordning av inrikesministeriet föreskrivas att den förmyndarmyndighet som enligt 46 eller 47 § övervakar intressebevakarens verksamhet skall överföra i 56 § avsedda granskningsuppgifter på en annan förmyndarmyndighet. Genom förordning av inrikesministeriet föreskrivs närmare om vilka förmyndarmyndigheter som överför och tar emot granskningsuppgifter, om det antal uppgifter som kan överföras årligen samt i övrigt om hur överföringen skall ske. *Såväl den förmyndarmyndighet som överför granskningsuppgifter som den som tar emot*

granskningsuppgifter skall beredas tillfälle att bli hörda innan förordningen utfärdas.

Oberoende av överföringen kvarstår ansvaret för övervakningen till övriga delar hos den överförande förmyndarmyndigheten. *Den berörda intressebevakaren skall underrättas om att en granskningsuppgift har överförts.*

(3 mom. utest.)

64, 73, 76, 79 och 81—83 §
(Som i RP)

9 kap.

**Förvaltningen av förmyndarverksamheten
och sökande av ändring i förmyndarmyndig-
hetens beslut**

Bestämmelser om förvaltningen

85, 86, 86 a, 87, 87 a, 88 och 92 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 31 januari 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tuija Brax /gröna
vordf. Susanna Rahkonen /sd
Leena Harkimo /saml
Lasse Hautala /cent
Anne Holmlund /saml
Tatja Karvonen /cent
Petri Neittaanmäki /cent
Heli Paasio /sd

Lyly Rajala /saml
Jukka Roos /sd
Tero Rönkä /sd
Petri Salo /saml
Pertti Salovaara /cent
Minna Siirä /vänt
Astrid Thors /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Risto Eerola.